

KAAI
THEATER

RE:RITE
WE:SLEEP

David Weber-Krebs
THE GUARDIANS OF SLEEP

15>16/12/2017 • 19:00 + 21:00 • Kaaistudio's
performance • 60 min. • in English

EXTRA Join us on **Saturday 16/12** at 5PM for **a lecture by T.J. Demos**, on his latest book *Against the Anthropocene*.

THE GUARDIANS OF SLEEP

nl/ Wat gebeurt er precies wanneer we in slaap vallen? Waar gaan we naartoe? Omdat we al onze bezigheden onderbreken en ons terugtrekken, weg van de wereld, is slaap misschien wel de enige mogelijke ontsnapping uit het altijd actieve heden. Een plek waarvoor je alles kunt laten vallen om eindelijk alleen te zijn.

Maar wat betekent het als je zelfs daar niet alleen bent? Wat betekent het om als toeschouwer in een theaterzaal te kijken naar het in slaap vallen van anderen, om getuige te zijn van die zo intieme handeling? *The Guardians of Sleep* is een collectieve poging tot ongehoorzaamheid in een wereld die altijd 'aan' lijkt te staan – waar de uitknop eenvoudigweg niet lijkt te bestaan.

• David Weber-Krebs was eerder te gast in het Kaaitheater met *Balthazar*, *Into The Big World*, en *Tonight, Lights Out!* tijdens Burning Ice #10.

fr/ Que se passe-t-il précisément lorsqu'on s'endort ? Où va-t-on ? En interrompant toutes ses activités en se retirant, loin du monde, le sommeil est peut-être la seule évasion possible du présent toujours actif. Un lieu pour lequel on peut tout lâcher et enfin être seul.

Mais que peut signifier le fait de ne même pas être seul à ce moment-là ? Que peut signifier le fait de regarder d'autres s'endormir quand on est un spectateur dans une salle de théâtre et qu'on est témoin d'un acte si intime ? *The Guardians of Sleep* est une tentative collective de désobéissance dans un monde toujours en mode « allumé » – où un bouton « arrêt » ne semble tout simplement pas exister.

• David Weber-Krebs était déjà à l'affiche du Kaaitheater avec *Balthazar* (2013), *Into The Big World* (2015), et *Tonight, Lights Out !* (2016) durant Burning Ice #10.

en/ What happens exactly when we fall asleep? Where are we headed? By interrupting all our activities and retreating from the world, sleep is perhaps the only possible escape from the ever-busier present. A place where you can let everything go and finally be alone.

But what happens when can't even be alone there? What is it like to be a viewer watching other people fall asleep in a theatre, to witness this most intimate act? *The Guardians of Sleep* is a collective attempt at disobedience in a world that is always 'switched on' – and where an 'off' button simply doesn't seem to exist.

• David Weber-Krebs has previously appeared at the Kaaitheater with *Balthazar* (2013), *Into The Big World* (2015), and *Tonight, Lights Out!* (2016) during Burning Ice #10.

T.J. Demos Against the Anthropocene. The Many Names of Resistance
16/12 • 17:00 • in English

Drawing on his recently released book, *Against the Anthropocene: Visual Culture and Environment Today* (Sternberg Press), UC Santa Cruz professor and Director of its Center for Creative Ecologies T.J. Demos will examine creative models of cultural practice modeling alternatives to the human exceptionalism, anthropocentrism, and technoscientific rationality of the Anthropocene thesis. Rather than uncritically endorsing and recirculating the terminology, conceptualization, and practice of Anthropocene ideology, Demos explores how to imagine the reinvention of the world in ways socially just and ecologically sustainable, and to counter the seeming ineluctability of catastrophic climate change.

This lecture is followed by a discussion between T.J. Demos and Jeroen Peeters.

DOOR NIET-HANDELEN IETS TEWEEG BRENGEN

David Weber-Krebs in gesprek met Esther Severi (Kaaithheater, 2017).

Van David Weber-Krebs' werk brengt op een bijzondere manier diepe complexiteit en messcherpe helderheid samen. In telkens andere vormen en voorstellen speelt hij, als rode draad door zijn oeuvre, met de verwachting en het handelingsvermogen van het publiek. In zijn nieuwe voorstelling *The Guardians of Sleep* werkt hij rond slaap. Niet zozeer als onderwerp van de voorstelling, maar als handeling die plaatsvindt op scène. Maar hoe breng je de passieve slaap in een kunstvorm als theater, waarin aanwezigheid, communicatie en expressie nog steeds basisprincipes zijn?

Zoals de titel doet vermoeden, staat in *The Guardians of Sleep* de slaap centraal. Niet zozeer als onderwerp van de voorstelling, maar als handeling die plaatsvindt op scène. Hoe kwam je bij het idee om rond slaap te werken?

Met mijn werk onderzoek ik de porositeit tussen wat er op het toneel en wat er in het publiek gebeurt. Deze fragiele en sensitieve situatie interesseert me omdat ze zo uniek is: er staat iets op het spel zijn. In het boek *24/7* van Jonathan Crary, las ik over slaap als laatste menselijke handeling die niet gekoloniseerd is door het kapitalisme – omdat je tijdens je slaap niets produceert of consumeert. Dat maakt het een heel kostbaar en precair gegeven, dat automatisch een fragiliteit in zich draagt. Het leek me interessant om de redenering van Crary om te draaien en te kijken wat je dan wel genereert als je slapende mensen op het toneel zet. Zou dan een gevoel van verantwoordelijkheid of zorg ontstaan bij het publiek? De voorstelling bestaat uit verschillende delen. Het slapen is iets waar we geleidelijk naartoe evolueren. Eerst zijn de performers actieve storytellers en wijden ze het publiek in in beelden en vertellingen uit hun leven.

Wat hebben die persoonlijke verhalen aan het begin dan te maken met hoe de voorstelling verder verloopt?

Het doet een zekere nabijheid ontstaan tussen performer en kijker. Als iemand zich als verteller tot jou gericht heeft, en zich dan zwijgend voor je neerlegt, behoud je in zekere zin een intieme verstandhouding met die persoon. In wat daarop volgt komen die beelden en verhalen terug als een gezamenlijke herinnering. De performers liggen daar voor je en blijven je lang aankijken. Het zijn net sculpturen, maar sculpturen die je aankijken. En dan sluiten ze hun ogen. Je wordt als het ware meegenomen in hun slaap. Je bent het laatste beeld dat ze meenemen in hun slaap. Misschien ga jij ook een rol spelen in hun gedachtes of dromen, net zoals de beelden die je te zien kreeg in jouw hoofd blijven verschijnen. Al die dingen zijn mogelijk, maar je kunt nooit echt weten of het zal gebeuren. Als iemand zijn of haar ogen sluit en zich mentaal terugtrekt, heb je geen toegang meer tot die persoon.

Je werkt op scène met elementen die een aura van echtheid uitstralen, maar evengoed een constructie kunnen zijn: de persoonlijke verhalen die verteld worden, en de in slaap vallende lichamen. Speelt die dunne lijn tussen fictie en non-fictie een rol in de voorstelling?

Wat ik merk in relatie tot deze voorstelling is dat je aanvankelijk blijft haken aan de vraag of het allemaal authentiek is, of er echt slaap wordt gegenereerd. Maar theater is op zich een ruimte voor fictie, en net die fictie biedt ons een zekere veiligheid. In het humanistisch theater geldt de afspraak dat een performer zich uitdrukt voor een publiek, bijvoorbeeld door te spreken of te handelen. In deze voorstelling ontsnapt de performer daaraan: hij of zij sluit de ogen en onttrekt zich, letterlijk. Zoiets heeft onvermijdelijk gevolgen voor het publiek. Het gaat immers niet om de letterlijke situatie, maar om wat er in die gezamenlijke ruimte aan het gebeuren is. We zijn hier geen voyeurs,

die naar het privéleven van een ander kijken, of die lang naar een slapend lichaam kijken, maar actieve participanten in een gezamenlijk proces.

Hoe gaat het publiek zich dan gedragen?

De voorstelling vertrekt vanuit de klassieke posities van performer ten opzichte van kijker, waarbij beide groepen hun eigen plek hebben. Deze situatie desintegreert gaandeweg. Wat overblijft is een verzameling van lichamen die zich niet meer in een actief kijkende positie bevinden, maar zich, net als de performers, onttrokken hebben van de performance situatie. Er ontstaat dan een gemeenschap die ergens elke verwachting heeft laten varen. Maar omdat het proces zo sensitief is, is er nog een spanning voelbaar in de ruimte.

Ondanks – of net door – het wegvallen van de afspraak tussen kijker en performer, komt een andere afspraak van het theater in een heel pure vorm boven drijven: die van de voorstelling als moment van gedeelde tijd en ruimte, waarin je als groep samen iets ervaart. Was dat waar je met het zoeken naar fragiliteit bij uit wilde komen?

Ik wilde zichtbaar en voelbaar maken dat we in het theater dezelfde lucht delen in dat moment en die ruimte. Om te beseffen dat iedereen er puur door zijn of haar aanwezigheid een rol speelt in die tijdelijke gemeenschap en dat er een zekere onderhandeling noodzakelijk is. De concentratie van de lichamen en het feit dat ze gaandeweg niet meer bewegen en in slaap vallen, of dat tenminste proberen, dwingt sensitiviteit af. Zo ontstaat er een spanning, en wordt elke beweging belangrijk, elke ademhaling bijna. Gaandeweg komt alles tot stilstand. Dat genereert iets nieuws: het verandert je manier van zijn in die ruimte en het verandert je manier van kijken: als een lichaam omringt met andere lichamen.

Wie zijn dan de ‘guardians’ of de bewakers van de slaap in deze voorstelling?

In zekere zin ‘waakt’ het publiek over de slapende performers, en dat schept een verantwoordelijkheid, maar de performers blijven verantwoordelijk voor de situatie die er ontstaat: ze blijven, ook als ze zich onttrokken hebben, stilte produceren. En daar doet het publiek iets mee – of niet.

Het idee van verantwoordelijkheid speelt in mijn voorstellingen vaker een rol. In *Tonight, Lights Out!* bijvoorbeeld, waarin iedereen in het publiek een lichtknop in handen krijgt die verbonden is aan één brandend peertje. Met als opzet: samen een volledige black-out creëren. Wat er zich afspeelt, ligt volledig in handen van het publiek en de groepsdynamiek die ontstaat. Of in *Balthazar*, waarin er een ezel vrij op scène stond met een groep performers. Wanneer het publiek geluid maakte, reageerde de ezel daarop, waardoor de spelers opnieuw zijn aandacht moesten trekken – de ezel maakt immers geen verschil tussen performers en toeschouwers. Ik zie theater dus vooral als een situatie die je uiteindelijk allemaal samen vormgeeft.

In *The Guardians of Sleep* geef je ruimte aan slaap in een moment dat er eigenlijk niet geslapen wordt. Niet dat men nooit eens in slaap valt in het theater, maar die keuze voelt heel tegendraads. In de aankondiging van de voorstelling spreek je zelf over verzet en ongehoorzaamheid. Heeft slaap, als laatste antikapitalistische handeling, voor jou een activistisch potentieel?

In het maakproces van de voorstelling kwamen we uit bij een tekst die ging over een apathie-syndroom bij migrantenkinderen in Zweden. Kinderen van gezinnen die een teruggestuurd zouden worden naar hun land van afkomst, vielen in een diepe slaap, haast een coma, als reactie op die vreselijke uitkomst. Het lange wachten op een antwoord en het vooruitzicht toch te moeten breken

met hun omgeving en naar een voor hun vreemde en bedreigende plek te trekken deed hun letterlijk verlammen. Bij sommige van die kinderen kon dat maanden of zelfs jaren duren. Het fenomeen werd in Zweden beschreven en aangeklaagd door tal van dokters en psychiaters. In de tekst gaat het over een jongen van Tsjetsjeense afkomst, die door wat er met hem gebeurt, uiteindelijk toch met zijn gezin kan in Zweden kan blijven. Door niet-handelen, door te slapen, brengt hij iets teweeg.

Slaap is een heel krachtig element, omdat het veiligheid thematiseert. Je kan alleen maar slapen als je veilig bent. De jongen uit de tekst beschreef achteraf dat het voelde alsof hij in een glazen doos zat, en niet durfde bewegen uit angst om die cocon te doorbreken. In de theaterruimte is slaap ook zo'n anti-handeling. Het wijst toch op een taboe of een breuk: de performer keert zich in zichzelf, in plaats van expressief te zijn. We zien hoe hij of zij zich terugtrekt in een dimensie waar wij geen grip op hebben. Maar we worden wel in die sfeer meegetrokken en deelgenoot van een ervaring.

Je voorstelling heeft een bepaalde duur, met een begin en een einde. Nodigt een anti-handeling als slaap niet uit tot een langere beleving? Tot het maken van een voorstelling met een 'open einde' – zoals bij *Tonight, Lights Out!* – waar ieder op eigen tempo beslist wanneer het stopt?

Het is belangrijk voor mij dat je naar buiten gaat met het gevoel dat je een theatervoorstelling hebt meegemaakt, van begin tot einde, waarvan je net door die gebalde concentratie beseft dat we samen iets gedaan hebben. Na de première in Mannheim zei iemand me dat er een sterk gevoel van solidariteit ontstaat in de voorstelling. Dat gevoel kan je misschien enkel behouden als je als groep ook samen afsluit en die ervaring beperkt in tijd.

MAKING SOMETHING HAPPEN BY DOING NOTHING

interview with David Weber-Krebs, by Esther Severi, translated by John Arblaster (Kaaitheater, 2017).

Several of David Weber-Krebs' work combines profound complexity and razor-sharp clarity. In changing forms and representations, he plays on his audiences' expectations and powers to act, as a leitmotif throughout his work. In his new production *The Guardians of Sleep*, he focuses on sleep. But this is not so much the subject of the show as an activity that occurs onstage. How do you present something passive like sleep in an art form like theatre, which is still based on principles like presence, communication, and expression?

How did you conceive of the idea of focusing on sleep in *The Guardians of Sleep*?

In my work I explore the porosity between what is happening on stage and what is happening in the audience. This fragile and sensible situation interests me because it is unique. Something is at stake. In the book *24/7* by Jonathan Crary, I read about sleep as the last human action that has not been colonized by capitalism – because you neither produce nor consume anything while sleeping. This makes sleep both a very valuable and precarious thing, fragile by its very nature. I thought it would be interesting to turn Crary's reasoning on its head and to see what can be generated when you put sleeping people onstage. Would it elicit a sense of responsibility or care from the audience?

The performance has various parts. Performers start as active storytellers. They introduce themselves to the audience with images and stories from their own lives before entering gradually into a sleeping mode.

What is the relationship between these personal stories at the beginning and the rest of the piece?

They create a certain proximity between the performers and the viewers. If somebody tells you a personal story and then lies down silently in front of you, you remain with that person in various intimate ways. In the rest of the show, those images and stories return as a collective memory, as mental projections.

The performers are like reclining sculptures – but sculptures that look back at you. And then they close their eyes. You are the last image that they fall asleep with. Perhaps you will appear in their thoughts or dreams, just like their images and stories will continue to appear in yours. These things are all possible, but you can never really be sure about it. When somebody closes their eyes and withdraws mentally, you don't have access to that person anymore.

Onstage, you employ various elements that exude an aura of authenticity, but which might be fictional: personal stories and bodies that fall asleep. Does that fine line between fiction and non-fiction play a role in this production?

It has struck me that the premise of this production often leads people to wonder whether it is at all authentic, whether sleep is really produced. But theatre as such is a space for fiction, and it precisely that fiction that offers us a certain sense of security. The convention of humanist theatre is that performers express themselves actively to an audience, for example by talking of moving. Here performers can defy this convention by closing their eyes and removing themselves – literally. This inevitably has consequences for the audience. At the end of the day it is not about the literal situation, but about what is happening in that shared space, where watching other people's private lives or sleeping bodies doesn't make us voyeurs but active participants in a communal process.

How does it make the audience react?

The show starts in a rather classical way with the performers and the audience in their respective roles. The more the performance advances the more this situation disintegrates. What remains is a collection of bodies that are no longer in an actively observing position, but which – just like the performers – have 'removed themselves' from the situation. This creates a community that has abandoned all its expectations. But because this process is so sensitive, the tension remains palpable in the space.

Despite – or perhaps thanks to – the fact that the conventional arrangement between the viewer and performer is broken, a new relationship is forged. The production becomes a moment of shared time and space, in which you experience something together as a group. Was that your aim in looking for fragility?

Donna Haraway talks about 'response-ability' for what she calls 'a practice of care and response' between all type of agents – people, things, animals, the sky... This is precisely what I was looking for. I wanted to make it visible and tangible that we share the same oxygen in that time and place in the theatre. And thus to make it clear that every person present has a part to play in this temporary community – and that a certain negotiation is necessary. In *The Guardians of Sleep*, this idea grows as the show progresses. The concentration of the bodies and the fact that they gradually stop moving and fall asleep, or at least try to, exacts sensitivity from the audience. This creates a tension

that makes every gesture and movement important, and even every breath almost. Everything gradually comes to a standstill. This generates something new. It changes the way you are and the way you look in the space: you are a body surrounded by other bodies.

So who are the 'guardians' of sleep?

In a certain sense, the audience 'guards' the sleeping performers, and this elicits a sense of responsibility. But the performers also remain just as responsible for the situation they have created: they continue to produce silence, even after they have withdrawn themselves.

The idea of responsibility is a recurring theme in my work. In *Tonight, Lights Out!*, for example, everyone in the audience was given a switch connected to one little bulb. My proposition to them was that they would create a complete black out. The audience controlled everything and was responsible for the resulting group dynamic. Or in *Balthazar*, for example, in which a donkey was simply let loose onstage, along with a group of performers. When the audience made a noise, the donkey reacted, so the performers had to attract its attention again. The donkey itself obviously made no distinction between the performers and the viewers. I think of theatre as a situation everybody shapes together.

In *The Guardians of Sleep*, you import sleep into a context where it does not really belong. Not that viewers don't sometimes fall asleep at the theatre, but its explicit presence on the stage feel very contrarian. In the announcement for the production, you referred to resistance and disobedience. Do you think sleep, as the last anti-capitalist act, have activist potential?

While creating the production, we discovered a text about apathy syndrome among migrant children in Sweden. The children of families who were going to be deported would fall into a deep sleep – a coma almost – as a reaction against the terrible situation. The long period of waiting and the final answer that they would have to leave their familiar environment made them literally paralyzed. For some children, this could last for months or even years. The phenomenon was described and indicted by numerous doctors and psychiatrists. The text talk about a young man of Chechen heritage, who was ultimately allowed to remain in Sweden with his family because of what had happened to him. By doing nothing, by sleeping, he actually made something happen.

Sleep is a very powerful ability because it thematises safety and security. You can only sleep when you are safe. The Chechen boy later described how he felt as though he was in a glass box, and he didn't dare to move in case he broken the cocoon. In the theatre, sleep is likewise a kind of anti-act. It highlights a taboo or a fracture: the performer turns inward instead of being expressive. We see how he or she retreats into a dimension that we cannot grasp. But we are drawn into that dimension too and forced to share the experience somehow.

Your production has a certain duration, with a beginning and an end. Doesn't an anti-act like sleep presuppose a longer experience? One might expect an open-ended show, like *Tonight, Lights Out!*, in which everyone decides for themselves when it ends.

It is very important to me that when you leave, you feel as though you have experienced a theatre production with a beginning and an ending. This intense concentration makes you feel as though you have had a collective experience. After the première in Mannheim, somebody told me that there is a profound sense of solidarity in the show. It may only be possible to elicit this feeling if the show is experienced as a group from beginning to end.

RE:RITE - WE:SLEEP

At the end of the year, around the time of the longest night on 21/12, we are bringing together artists and thinkers at the Kaaistudio's, who reflect on the theme of sleep.

Isabella Gresser FATIGUE SOCIETY/ BYUNG-CHUL HAN IN SEOUL/BERLIN

This essay film about philosopher Byung-Chul Han encircles the phenomenon of fatigue in our capitalistic societies – and its associated symptoms, such as depression and burnout. Following the screening of the film, Bieke Purnelle will moderate a debate with Ignaas Devisch, Valentine Kempynck, David Weber-Krebs and Patrícia Portela.

>> Kaaistudio's • 18/12 • film/debate • in English

Patrícia Portela PARASOMNIA

Patrícia Portela invites you to an installation of four rooms, which you walk through one by one. You pass a series of paintings, images that pass you by almost unnoticed. While listening to 1001 stories, you are enticed to fall asleep – or perhaps to wake up.

>> Kaaistudio's • 19>21/12 • exhibition • in English

21/12 THE LONGEST NIGHT

06:00>20:00 **The Monastery** A-LIFE

For the second time this season, The Monastery creates with *A-LIFE*, a ritual day that is patterned to the rhythm of the seasons. This time, they guide you through the transition from autumn to winter.

17:00>19:00 **Valentine Kempynck** WINTER SLEEP

Valentine Kempynck invites you to a brainstorm session about contemporary forms of hibernation. An animal crawls into its cave and eats its stored food – but what about humans in 2017? How can we slow down and digest as a society?

18:00>00:00 **Patrícia Portela** PARASOMNIA. LATE NIGHT SESSION

19:00 artist talk with **Patrícia Portela**

20:00>... **Annick Gernaey** SLEEPING SUPPER

credits

concept & direction David Weber-Krebs | **performance** Julien Bruneau, Luanda Casella, Alondra Castellanos Arreola, Matthew Day, Zoë Demoustier, Irena Radmanovic | **lighting design** Jan Fedinger, Martin Kaffarnik | **dramaturgical advice** Sébastien Hendrickx, Lara Staal, Marie Urban | **costumes** Anne-Catherine Kunz | **illustration** Eva Le Roi | **production manager** Leonie Persyn | **production** Infinite Endings | **co-production** Kaaitheater, Kunstencentrum Buda, Zeitraumexit | **support** the Flemish Authorities | **thanks to** Pianofabriek, Mimeopleiding Amsterdam

